

P A P E R S

RELATIVE TO THE

PROBABILITY OF FINDING GOLD AT THE WAIKATO
AND AT THE THAMES.

No. 1.

THE CHIEFS OF HAURAKI TO DONALD M'LEAN, ESQ.

Hauraki, Nowema 27, 1857.

Ko te rangi tenei i huihui ai nga Rangatira o Ngatimaru me etahi atu tangata ki te korero mo te whenua mo Hauraki. No te 11 o nga haora ka huihui mai ratou ki Kauaeranga ki te aroaro o Hohepa Kuku o te kai kite i te koura. Ko te take hoki tenei i huihui mai ai ratou i taua faima, kahore kau he turituri kahore he aha, he whakarongo touu te whakaminenga ki nga korero a te tangata. Tuatahi.

Ka whakatika ko Aperahama Te Reiroa tetahi o nga kai karakia o Hauraki. Ko nga kupu enei.

E tama ra, whakaaroaro ki te whenua i waiho iho e o tatou tupuna mate atu ratou waiho iho te kupu, hei konei ra kia mau te iti whenua, ko tenei hoki. Kua kitea nei te koura ki to tatou whenua, kia mau te pupuru i to tatou whenua. Na te mea kei a tatou ano te mana o to tatou nei whenua, kei riro i te pakeha te mana o to tatou whenua. Nawai i ki te pakeha hei rangatira mo tatou? Ko tatou ano hei rangatira mo tatou, haere tonu i runga o te pakeke tana korero, a ka mutu tana korero, a ka noho ia ki raro.

Ka whakatika ki runga ko Huirama Whatihua, ko ana korero enei.

Tenei e aku tuakana e te whanau te haere nei e te whanau, ki nga koha ki a o tatou tupuna. Kia mau e te whanau, kia mau to tatou whenua, kia tatou ano he tikanga mo to tatou whenua, ma tatou e whakatika ka tika. Koia hoki tenei ki te tukua to tatou whenua ki te pakeha kahore e tika. Koia hoki tenei ki te tukua to tatou whenua ki te pakeha kahore e tika. Kahore hoki e rika mo a tatou tamariki ki muri nei. Ki te eke te pakeha ki runga ki to tatou whenua, me pana. Kauaka e tukua mai. A, haere tonu o ana korero i runga i te pakeke; a, ka noho ia ki raro. A, ka whakatika mai ko Tuterei Karewa. Ko ana kupu enei.

Ae, me korero te whenua. Ko tatou e ki iho ana kei a tatou te mana o to tatou whenua, ko te pakeha e ki ana kei a ia te mana o to tatou whenua. Ae, e tika ana, ko nga wahi ano ia ia, kei a ia te mana. Ko nga wahi ano i a tatou kei a tatou ano te mana. Koia hoki tenei e aku matua, whakaaroaro marire. Ko Hauraki hoki tenei, ko te Aute te whawha, a ka mutu o ana kupu ka noho ia ki raro. A, ka whakatika ki runga ko Te Whare Taka, i raro ano ka hamumu ake tona waha me te wiri i te kawenga ake a te whakatakariri. Ka aue, ka mea, Hauraki e, hei kona koe, tu kauai keihea ra te moko o te tangata? Ko nga wahi tenei i poroporoakina iho ai, hei konei ra, kia mau ki Ngananganaia. Koia hoki tenei e te whanau, kia mau kia mau te pupuru i te whenua, ehara tenei i te pupuru mo matou mo nga kaumatua. Engari mo koutou mo nga uri e haere ake ana, ehara tenei he ra ka iri ko te pae, ka mau te tatua ki te hope, ko toru nga waewae ka tae ki te raumati ka puha te kakaho, e te Whanau kia mau te whenua; a, ka mutu tana ka noho ia ki raro; a, ka whakatika mai a Riwai Te Kioire, ko tana kupu tenei. Ehoa ma, me poroporoaki te whenua. Koia hoki tenei kua kitea nei te koura ko ta te pakeha taonga nui, ko te mea hoki tenei hei rironga mo to tatou whenua, ekore ena pakeha e eke ki uta, ko ahau hei mekameka mo taku whenua, me riro atu taku whenua i runga i taku ringaringa, i konei tonu ka whakahua i te Waiata.

E kui ma nei katahi nei hanga kino ko taku kiri kanohi te tirohia mai na. Ka taka ko roto nei mehemea i natua ekore au e hae, he po raumati ana. Ka whiti nei ko te toru, ka wehe rau te tinana, a ka mutu tana korero. A ka whakatika mai a Eruera Te Ngahue, ko ana kupu enei.

E hoa ma, kei mea koutou mo te pihi iti anake i whakamine mai ai tatau ki konei. Kahore, mo Hauraki katoa, ehara Hauraki i te mea no te pakeha, engari no tatou ano. E hoa ma, kia tika ra te whakahaere i to tatou Whenua penei he mea tika tenei te tuku i to tatou whenua kia mahia